

Remiss av betänkandet Motståndskraft i samhällsviktiga tjänster (SOU 2024:64)

Fö2024/01550

Tidningsutgivarna (TU) har getts tillfälle att yttra sig över det rubricerade slutbetänkandet och får anföra följande.

Sammanfattning

TU har koncentrerat svaret till förslagen om sekretess och inskränkningar av den grundlagsskyddade meddelarfriheten som presenteras i utredningen.

Utöver detta vill TU med anledning av de snarlika begreppen samhällsviktig tjänst och samhällsviktig verksamhet lyfta behovet av att i enlighet med utredningen se över bland annat NIS2- och CER-direktivens koppling till det svenska beredskapssystemet, och där en ensning av så väl begrepp som sektorer som träffas av olika regelverk är nödvändigt. Detta inte minst i skuggan av att det nu införs ett stort antal regleringar och anpassningar med anledning av säkerhetsläget samt Sveriges medlemskap i NATO.

TU förstår att inte minst det nu rådande mycket allvarliga säkerhetsläget med påverkansoperationer och icke-militär krigföring skapar svårigheter och ett förändrat behov av säkerhetstänk samt kanske även utökad sekretess. TU anser dock att det heller inte får bli så att informationsvägar onödigtvis stryps. Demokrati kräver insyn, även i orostider.

TU avstyrker förslaget om att en ny sekretessbestämmelse införs som ska skydda uppgift i incidentrapporter enligt lagen om cybersäkerhet och lagen om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare.

TU avstyrker utredningens förslag om att meddelarfriheten bör inskränkas avseende uppgifter som omfattas av sekretess enligt den nya sekretessbestämmelsen om incidentrapporter.

TU avstyrker utredningens förslag om en ny sekretessbestämmelse för diarium över incidentrapporter vid Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, tillsynsmyndighet samt myndighet som rapporterar incidenter enligt lagen om cybersäkerhet och lagen om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare.

TU avstyrker utredningens förslag om att en bestämmelse om sekretess för uppgifter i en bakgrundskontroll, samt tystnadsplikt för uppgifter som rör bakgrundskontroller hos enskilda.

En ny sekretessbestämmelse för uppgift i incidentrapporter

Utredningen föreslår att en ny sekretessbestämmelse införs i 18 kap. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Syftet med bestämmelsen är att ge ett skydd för uppgift i incidentrapporter som följer av kravet på incidentrapportering enligt lagen (2025:000) om cybersäkerhet och lagen (2025:000) om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare samt uppgift om åtgärd som följer av en sådan incident. Bestämmelsen föreslås ha ett omvänt skaderekvisit som syftar till att uppfylla kraven på konfidentialitet i NIS2- och CER-direktiven. TU kan förstå att det i vissa fall finns ett starkt behov av sekretess i dessa fall. Den föreslagna lösningen riskerar dock enligt TU få en effekt av absolut sekretess och kan därmed försvåra motiverad insyn i de fall det skett en incident.

Skulle ändå regeringen gå vidare med detta förslag anser TU att ett rakt skaderekvisit bör införas som bättre möjliggör såväl insyn som skydd för uppgifter.

Inskränkning av meddelarfriheten

Utredningen föreslår att meddelarfriheten inskränks avseende uppgifter som omfattas av sekretess enligt den nya sekretessbestämmelsen om incidentrapporter. Meddelarfriheten är ett mycket viktigt instrument som möjliggör för anställda vid myndigheter att lämna uppgifter till grundlagsskyddade medier. Denna insyn är mycket viktig för demokratin och också ett mycket viktigt instrument för att till exempel motverka korruption. Att information om incidenter kan hittas i MSB:s publikationer räcker inte för att motivera detta kraftiga ingrepp. TU avstyrker utredningens förslag.

En ny sekretessbestämmelse för diarium för incidentrapporter

Utredningen föreslår att en ny bestämmelse införs i 3 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641) som gäller diarium över incidentrapporter vid Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, tillsynsmyndighet samt myndighet som rapporterar incidenter enligt lagen (2025:00) om cybersäkerhet och lagen (2025:00) om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare. TU anser att förslaget är för långtgående och avstyrker. Diarium är en grundläggande förutsättning för bland annat grundlagsskyddade medier och därigenom befolkningen att få kännedom om just incidentrapporter.

En ny sekretessbestämmelse för uppgift i bakgrundskontroll

Utredningen föreslår att en bestämmelse om sekretess för uppgifter i en bakgrundskontroll införs i en ny punkt (10) i 35 kap. 1 § OSL som gäller för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider skada eller men och uppgiften förekommer i angelägenhet som rör bakgrundskontroll enligt lagen (2025:000) om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare. TU anser att det är tveksamt om den motivering som utredningen använder, där utredningen anger att motsvarande reglering avseende säkerhetsprövning finns och att den nya bestämmelsen därför väl passar in, håller. TU saknar en genomgång av de regler kring bakgrundskontroller som finns, inklusive sekretessbestämmelser och avstyrker därför förslaget.

Tystnadsplikt för uppgifter som rör bakgrundskontroller hos enskilda

På samma grunder som ovan avseende sekretessbestämmelse för uppgift i bakgrundskontroll avstyrker TU förslaget om tystnadsplikt för uppgifter som rör bakgrundskontroller hos enskilda verksamhetsutövare och som föreslås införas i lagen (2025:000) om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare.

TU

Johan Taubert
VD

Jan Fager
Jurist